

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Ügyszám: Vj-128/2006/56.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a(z)

- **Loos Beteiligungs GmbH**
- **ESKA Lederhandschuchfabrik GmbH**
- **E.&M. Lukschal Strick- und Warenerzeugung**
- **"LBK" Osztrák-Magyar Kesztyűkészítő és Értékesítő Kft.** Fonyód és
- **Vektor Munkavédelmi, Műszaki Fejlesztő és Gyártó Szövetkezet** Budapest

eljárás alá vontakkal szemben versenykorlátozó megállapodás miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

végzést.

A Versenytanács az eljárást megszünteti.

A végzés ellen a kézbesítéstől számított nyolc napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó jogorvoslati kérelemnek van helye.

INDOKOLÁS

I. Az eljárás megindítása

1. A Budapesti Nyomozó Ügyészség 2006. július 25-én kelt levelében – melyet a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) panaszként kezelt – azzal fordult a GVH-hoz, hogy a Belügyminisztérium (a továbbiakban: BM) Beszerzési és Kereskedelmi Rt. által lebonyolított, 2003. szeptember 2-án, majd októbert 14-én szolgálati téli kesztyű beszerzése tárgyában kiírt közbeszerzési eljárásban résztvevő vállalkozások vélelmezhetően megsértették a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi. LVII törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. §-át.

2. A GVH 2006. augusztus 29-én versenyfelügyeleti eljárást indított az „LBK” Osztrák-Magyar Kesztyűkészítő és Értékesítő Kft. (a továbbiakban: LBK Kesztyűs Kft.), a Taubert Sport Vertriebs GmbH és az E.&M. Lukschal Strick- und Wirkwarenerzeugung (a továbbiakban: E.&M. Lukschal) vállalkozások ellen, mivel feltételezhető volt, hogy az említett két közbeszerzési eljárás során az eljárás alá vont vállalkozások megegyeztek az LBK Kft. győzelmében, és ennek érdekében a vállalkozások közösen készítették el és módosították ajánlataikat.
3. A GVH a versenyfelügyeleti eljárás megindításával egyidejűleg a Tpvt. 65/A. §-a szerinti helyszíni vizsgálatot folytatott le az LBK Osztrák-Magyar Kesztyűkészítő és Értékesítő Kft. székhelyén.
4. A GVH a versenyfelügyeleti eljárást 2006. november 8-i végzésével két irányban is kiterjesztette. Egyrészt feltehető volt, hogy az eljárás alá vont vállalkozások magatartása hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, így a GVH az EK-Szerződés 81. cikke (1) bekezdésének valószínűsíthető megsértésének vizsgálatára is kiterjesztette az eljárást. Másrészt a rendelkezésre álló adatok alapján feltételezhető volt, hogy az érintett vállalkozások a Honvédelmi Minisztérium Magyar Honvédség (a továbbiakban: HM) 2003. és 2006. között lefolytatott ruházati közbeszerzései során is együttműködtek egymással a tender nyerteseinek kiválasztásában, ezzel megsértve a Tpvt. 11. §-át és az EK-Szerződés 81. cikkét, így ezen magatartás vizsgálatáról is rendelkezett a kiterjesztő végzés.
5. A GVH a vizsgálat kiterjesztésével egyidejűleg az eljárásba bevonta a Vektor Munkavédelmi, Műszaki, Fejlesztő és Gyártó Szövetkezetet (a továbbiakban: Vektor Szövetkezet) is, mert a beszerzett bizonyítékok alapján valószínűsíthető volt, hogy a vizsgált magatartásoknak a vállalkozás is részese volt azáltal, hogy az eljárás alá vont vállalkozásokkal megállapodott abban, hogy ő maga nem nyújt be pályázatot. A GVH 2006. november 8-án a Tpvt. 65/A. §-a szerinti helyszíni vizsgálatot tartott a Vektor Szövetkezet székhelyén.
6. A GVH 2007. április 3-án az eljárásba ügyfélként bevonta a Loos Beteiligungs GmbH-t és az ESKA Lederhandschuchfabrik GmbH-t (a továbbiakban: ESKA GmbH). (Vj-128/2006/36).
7. Mivel – az egyébként a Loos Beteiligungs GmbH száz százalékos tulajdonában álló - Taubert Sport Vertriebs GmbH 2005. január 31-én jogutód nélkül megszűnt (Vj-128/2006/34), a GVH 2007. április 12-i végzésével az eljárást a vállalkozással szemben megszüntette (Vj-128/2006/35.).

II. Tényállás

II.1. Az eljárás alá vontak

Loos Beteiligungs GmbH

8. 2003-ban a vállalkozás tulajdonosa a Loos Stiftung volt, amelyet Paul Loos (a továbbiakban: P.L.) és felesége hozott létre.

9. A vállalkozás közvetlenül nem végez üzleti tevékenységet, árbevétellel sem rendelkezik. Az irányítása alá tartozó vállalkozásokon keresztül azonban 35 éve foglalkozik kesztyűgyártással, termékeit elsődlegesen a haderő és a tűzoltóság számára készíti. Termékeivel Ausztriában, az USA-ban, Franciaországban és Németországban is jelen van. (Vj-128/2006/26)
10. A vállalkozás száz százalékos tulajdonában áll az ESKA Lederhandschuhfabrik GmbH. (Vj-128/2006/26) A vállalkozás 2005. február 27. óta rendelkezik közvetlen irányítást biztosító befolyással az „LBK” Kesztyűs Kft.-ben. (Vj-128/2006/52.) A vállalkozás kizárólagos tulajdonosa volt a 2005. január 31-én megszűnt Taubert Sport Vertriebs GmbH-nak. (Vj-128/2006/34)

ESKA Lederhandschuhfabrik GmbH

11. A vállalkozás a Loos Beteiligungs GmbH száz százalékos tulajdonában áll. Kesztyűgyártásával és értékesítésével foglalkozik. (Vj-128/2006/26)

E.&M. Lukschal Strick- und Warenerzeugung

12. A vállalkozásnak 1982 óta Peter Lukschal (a továbbiakban: Pe.L.) a tulajdonosa.
13. A vállalkozás kesztyűk gyártásával foglalkozik, ezen belül elsősorban textil munkakesztyűket, fejtűket készít a tűzoltóságnak és ipari célokra, illetve hőálló fehérneműt készít a tűzoltóságnak és más ipari célokra. Ezeken kívül speciális anyagokat állít elő kesztyűgyártásához. (Vj-128/2006/31)

„LBK” Osztrák-Magyar Kesztyűkészítő és Értékesítő Kft.

14. A vállalkozás 1997. április 1-jén alakult meg, kesztyűgyártásával és értékesítésével foglalkozik.
15. Az alapításkor Paul Loos a vállalkozásban ötven százalékos üzletrésszel rendelkezett. 2005. augusztus 22. óta a társaság az ESKA Lederhandschuhfabrik Gesellschaft m.b.H & Co. KG (üzletrész: 750.000 Ft) és a Loos Beteiligungs GmbH (üzletrész: 39.150.000 Ft) tulajdonában áll. (Vj-128/2006/15., Vj-128/2006/52.)

Vektor Munkavédelmi, Műszaki Fejlesztő és Gyártó Szövetkezet

16. A vállalkozás 1987-ben alakult. Az Országos Munkavédelmi Kutatóintézet szakmai műhelyéből kivált magánszemélyek hozták létre.
17. A vállalkozás védőruházat, munkaruházat, valamint formaruházat gyártásával, értékesítésével foglalkozik. Emellett teljes tevékenységi körre kiterjedő szaktanácsadást, termék és szolgáltatásfejlesztést is végez. Kesztyűgyártással nem foglalkozik. (Vj-128/2006/14, Vj-128/2006/53.)

II.2. A vizsgált közbeszerzési eljárások

II.2.1. A BM Beszerzési és Kereskedelmi Rt. által 2003 szeptemberében és októberében kiírt közbeszerzési eljárások

2003 szeptemberében kiírt eljárás (Vj-128/2006/54. és Vj-128/2006/55. iktatószám alatt szereplő iratok)

18. A BM Beszerzési és Kereskedelmi Részvénytársaság ajánlatkérő 2003. szeptember 2-án hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást indított, „a Belügyminisztérium szervezetei személyi állományának új, egységes téli ruházati alapellátáshoz szükséges határőr szolgálati téli kesztyű gyártása és szállítása” tárgyban. Az ajánlati felhívás szerint 9000 pár +/- 30 % kesztyű beszerzésére került volna sor.
19. Az ajánlati felhívás szerint az ajánlatok elbírálásánál az ajánlati ár (súlyszám: 65), a halasztott fizetési konstrukcióra megajánlott kedvezmény mértéke (súlyszám: 25) és a jótállási idő (súlyszám: 10) számítottak.
20. Az ajánlatkérő három vállalkozást kért fel ajánlattételre: az „LBK” Kesztyűs Kft.-t, a Taubert Sport Vertriebs GmbH-t és az E.&M. Lukschal-t. Az ajánlatokat 2003. szeptember 12-ig kellett benyújtani.
21. A benyújtott ajánlatok fő tartalmi elemei a következők voltak:

	„LBK” Kesztyűs Kft.	Taubert Sport Vertriebs GmbH	E.&M. Lukschal
Ajánlati ár (bruttó, Ft)	200.817.000	171.765.000	178.200.000
A halasztott fizetési konstrukcióban a kedvezmény mértéke (%)	0,03	0,02	0,03
Garancia időtartama (hónap)	12	6	9

22. Mindhárom ajánlat a közbeszerzési törvény alapján nem pótolható hiányosságokat tartalmazott, így az eljárást a kiíró eredménytelennek minősítette.
23. Az eljárásról készült jegyzőkönyv szerint a vállalkozások az ajánlataik hiányosságait az ajánlatuk elkészítéséhez rendelkezésre álló idő rövidegével indokoltak.

2003 októberében kiírt eljárás (Vj-128/2006/54. és Vj-128/2006/55. iktatószám alatt szereplő iratok)

24. A szolgálati téli kesztyű beszerzésére 2003. október 14-én az ajánlatkérő újabb, hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást írt ki. A beszerzés tárgya 9000 pár határőr szolgálati téli kesztyű gyártása és szállítása volt, azzal, hogy az ajánlatkérő a megadott darabszámtól +/- harminc százalékkal eltérhet.
25. Az ajánlatkérő az ajánlati felhívást: az „LBK” Kesztyűs Kft., a Taubert Sport Vertriebs GmbH, az E.&M. Lukschal és a Vektor Szövetkezet részére juttatta el. Az ajánlati felhívást megkapó vállalkozások körét az ajánlati felhívás is tartalmazta.
26. Az ajánlati felhívás szerint az ajánlatok elbírálásánál az ajánlati ár és a halasztott fizetési konstrukcióra megajánlott kedvezmény mértéke számítottak, előbbi 80, utóbbi 20 súlyszámmal.
27. Az ajánlatokat 2003. október 27-ig kellett benyújtani. Az „LBK” Kesztyűs Kft., a Taubert Sport Vertriebs GmbH és az E.&M. Lukschal nyújtottak be ajánlatot, a Vektor Szövetkezet nem.
28. A benyújtott ajánlatok a szeptemberi ajánlatokhoz képest a fő ajánlati szempontok tekintetében (ajánlati ár, fizetési kedvezmény mértéke) nem változtak, sőt a Taubert Sport Vertriebs GmbH és az E.&M. Lukschal ismételt és változatlan formában a korábbi, 2003. szeptember 12-i ajánlatát adta be.
29. Az E.&M. Lukschal és a Taubert Sport GmbH ajánlata a szeptemberi eljáráshoz hasonlóan továbbra is hiányosságokat tartalmazott és a vállalkozások a hiányosságokat az előírt határidőre sem pótolták. Ezen felül a két vállalkozás a 2003. november 3-i közbeszerzési tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy az ajánlatkérő által előírt szállítási határidőt sem vállalja. Ezekre tekintettel az ajánlatkérő megállapította, hogy az E.&M. Lukschal és a Taubert Sport Vertriebs GmbH ajánlatai nem felelnek meg az ajánlati felhívás és a dokumentáció követelményeinek, így egyedüli érvényes ajánlatot csak az „LBK” Kesztyűs Kft. adott be és ő nyerte meg a tendert.
30. A nyertes „LBK” Kesztyűs Kft-vel a szerződést 2003. november 24-én írták alá. A szerződéses ár bruttó 200.817.000 Ft volt.

II.2.2. A 2003-2006. közötti, HM által kiírt közbeszerzési eljárások (Vj-128/2006/7. és Vj-128/2006/8.)

31. A 2003. és 2006. között, a HM által kiírt közbeszerzési eljárások közül a versenyfelügyeleti eljárásban lefolytatott vizsgálat során egyetlen tender esetében volt valószínűsíthető az eljárás alá vontak versenykorlátozó együttműködése.
32. A Magyar Honvédség Ruházati Szolgálatfőnöksége a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Logisztikai és Támogató Parancsnokság nevében 2005. október 21-én közbeszerzési eljárás lefolytatását kezdeményezte a HM Beszerzési és Biztonsági Beruházási Hivatalnál. A beszerzés tárgya „repülőhajózó hadiruházat” volt, ami az alábbiakat foglalta magában: repülőhajózó kesztyű, valamint repülőhajózó dzseki béléssel, repülőhajózó overall, repülőhajózó téli ing, repülőhajózó téli alsó, repülőhajózó nyári ing, repülőhajózó nyári alsó és repülőhajózó zokni.

33. A HM Beszerzési és Biztonsági Beruházási Hivatal 2005. november 29-én megtartott bizottsági ülésén arra tett javaslatot, hogy a rendelkezésre álló idő rövidsége miatt hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lefolytatására kerüljön sor.
34. A Magyar Honvédség Ruházati Szolgálatfőnöksége átadta a HM Beszerzési és Beruházási Hivatal számára a pályázatra meghívandó egyetlen vállalkozás nevét, amely a Vektor Szövetkezet volt. Az ajánlattételi felhívás a részajánlat tételét kizárta.
35. A Vektor Szövetkezet 2005. december 15-én adta be ajánlatát.
36. A HM Beszerzési és Biztonsági Beruházási Hivatal 2005. december 19-én az eljárást eredményessé nyilvánította, a nyertes az egyedüli pályázó Vektor Szövetkezet volt. A szerződés megkötésére 2005. december 30-án került sor; a szerződés értéke nettó 119.095.000 Ft + ÁFA volt.
37. A Vektor Szövetkezet a közbeszerzési eljárás tárgyát képező „repülőhajózó hadiruházat” teljes egészét maga állította elő egy kivétellel: a beszerzés elenyésző részét képező repülőhajózó kesztyűt az ESKA GmbH gyártotta és szállította a Vektor Szövetkezetnek, mivel a tendernyertes vállalkozás kesztyű gyártásával nem foglalkozik.

II. 3. A versenyfelüyeleti eljárás során feltárt irati bizonyítékok

II.3.1. A 2003. szeptemberi közbeszerzési eljárással kapcsolatos irati bizonyítékok

Az „ajánlati dokumentáció megküldése” tárgyú levelek (Vj-128/2006/55/2, Vj-128/2006/55/3, Vj-128/2006/55/4)

38. Az „LBK” Kesztyűs Kft., a Taubert Sport Vertriebs GmbH és az E.&M. Lukschal „ajánlati dokumentáció megküldése” tárgyú, a kiíró BM Beszerzési és Kereskedelmi Rt.-nek írott levelek mindegyikében az alábbiak olvashatóak:

„Tárgy: Ajánlati dokumentáció megküldése

Tisztelt hölgyeim és uraim,

2003. szeptember 2-án kelt, ajánlati felhívás tárgyú telefaxunkat köszönettel megkaptuk. A megfelelő ajánlat elkészítése érdekében kérjük, küldjék meg az ajánlati dokumentációt és a műszaki leírást az ajánlati felhívás 5.b pontja szerint.

Fáradozásukat előre is köszönjük.”

39. A keltezés helye és ideje az „LBK” Kesztyűs Kft. esetében Fonyód, 2003. szeptember 8.; a Taubert Sport Vertriebs GmbH esetében Passau, 2003. szeptember 9.; az E.&M. Lukschal esetében pedig Fonyód, 2003. szeptember 9..
40. Az aláíró neve előtt mindhárom esetben a „Szívélyes üdvözlettel” fordulat szerepel. A levelek tanúsága szerint az „LBK” Kesztyűs Kft. esetében az aláíró B.J., a vállalkozás akkori ügyvezetője; az E.&M. Lukschal esetében pedig Pe.L., a vállalkozás kizárólagos tulajdonosa volt. A Taubert Sport Vertriebs GmbH esetén az aláíró személye nem beazonosítható a levél alapján.

A 2003. szeptember 9-i, „ajánlati dokumentáció” tárgyú levelek (Vj-128/2006/55/5. és Vj-128/2006/55/6.)

41. Az E.&M. Lukschal 2003. szeptember 9-i keltezésű, a kiíró BM Beszerzési és Kereskedelmi Rt.-nek írott faxában az alábbiak olvashatóak:

„Tárgy: ajánlati dokumentáció

Tisztelt Takács Zoltán osztályvezető úr,

Ezúton igazoljuk a határőrségi téli kesztyű beszerzésére vonatkozó tárgyalásos eljárás ajánlati dokumentációjának e-mail formájában való megérkezését.

Fáradásukat köszönjük.

Lambach, 2003. szeptember 9-én.

Szívélyes üdvözléssel:

E.u.M. Lukschal

Peter Lukschal”

42. A fax fejlécén található gépi kijelzés szerint az E.&M.Lukschal faxát a Taubert Sport Vertriebs GmbH faxgépéről küldték el.

43. A fax szövegezése – a keltezés helyét, illetve az aláíró, illetve a küldő vállalkozás nevét leszámítva - szó szerint megegyezik az „LBK” Kesztyűs Kft. 2003. szeptember 9-i keltezésű, szintén a kiírónak szóló levélével.

A 2003. szeptemberi ajánlatok (Vj-128/2006/54/1.; Vj-128/2006/54/2.; Vj-128/2006/54/3.)

44. Összehasonlítva az „LBK” Kesztyűs Kft., a Taubert Sport Vertriebs GmbH és az E.&M. Lukschal pályázati ajánlatait, megállapítható, hogy az utóbbi két vállalkozás által beadott pályázatok között nagyfokú hasonlóság áll fenn.

45. A pályázatok fedőlapjai megegyező formátumúak.

46. Az ajánlatok részét képező „ajánlati nyilatkozat”-ot, az „ártáblázat”-ot, valamint a „nyilatkozat I., II., IV.” fejlécű iratokat az „LBK” Kesztyűs Kft. géppel, míg a Taubert Sport Vertriebs GmbH és az E.&M. Lukschal kézzel egészítette ki. A kiegészítések szemmel láthatóan ugyanazzal a kézírással készültek.

47. Megegyezik továbbá a Taubert Sport Vertriebs GmbH és az E.&M. Lukschal pályázatában a becsatolt műszaki leírás, az annak részét képező sematikus rajz a kesztyűről, valamint a műszaki követelményrendszer kitöltése.

48. További egyezőség, hogy a két vállalkozásnak a 2001. és a 2002. évi árbevételéről szóló nyilatkozata teljesen azonos formátumú.

49. Mindkét vállalkozás ajánlatának keltezése egyaránt 2003. szeptember 12.

50. Az E.&M. Lukschal pályázata kapcsán érdemes kiemelni, hogy a pályázati anyag tartalmazza az osztrák vámhatóság, az osztrák adóhatóság és az osztrák egészségbiztosítási pénztár által a vállalkozások nevére kiállított igazolásokat, valamint

a vállalkozás székhelyén működő Raiffeisen Bank-fiók által az E.&M. Lukschal nevére kiállított ajánlati bankgaranciát is.

2006. szeptember 13-i jelenléti ív (Vj-128/2006/55/7.)

51. 2006. szeptember 13-án került sor a közbeszerzési eljárás során beadott ajánlatok bontására. A bontásról készített jelenléti íven szereplő aláírás alapján valószínűsíthető, hogy az E.&M. Lukschal a bontáson G.I. képviselte.

2006. szeptember 16-i jelenléti ív (Vj-128/2006/55/8.)

52. A 2006. szeptember 16-i közbeszerzési tárgyaláson az E.&M. Lukschal a jelenléti ív tanúsága szerint Pe.L., a társaság tulajdonosa képviselte.

II.3.2. A 2003 októberében kiírt közbeszerzési eljárással kapcsolatos irati bizonyítékok

A 2003. októberi ajánlatok (Vj-128/2006/54/4.; Vj-128/2006/54/5.; Vj-128/2006/54/6.)

53. Az októberben kiírt közbeszerzési eljárásban a szeptemberi eredménytelen eljárás résztvevői adtak be újra ajánlatot.

54. Az „LBK” Kesztyűs Kft. ajánlatának kelezése 2003. október 20., érdemi változtatásokat nem eszközölt pályázatán a szeptemberi pályázathoz képest.

55. A Taubert Sport Vertriebs GmbH és az E.&M. Lukschal a korábbi, 2003. szeptember 12-i ajánlatát adta be, változatlan tartalommal; azok egyezőségei így továbbra is fennmaradtak.

Az ajánlat átvételéről szóló átvételi elismervény(Vj-128/2006/55/9.)

56. Az ajánlattevő által 2003. október 27-én kiállított átvételi elismervény tanúsága szerint az E.&M. Lukschal pályázatát B.Z., az „LBK” Kesztyűs Kft. akkori külkereskedelmi ügyintézője nyújtotta be.

A 2003. október 27-i bontási jegyzőkönyv (Vj-128/2006/55/10.)

57. A 2003. október 27-i, az ajánlatok bontásáról készült jelenléti íven B.Z., az „LBK” Kesztyűs Kft. külkereskedelmi ügyintézője van az E.&M. Lukschal képviselőjeként feltüntetve.

A 2003. november 3-i jelenléti ív (Vj-128/2006/55/12.)

58. A 2003. november 3-i a közbeszerzés tárgyalás jelenléti íve szerint B.Z. ezúttal az „LBK” Kesztyűs Kft. képviselőjében jelent meg. Az E.&M. Lukschalt P.B., az ESKA GmbH alkalmazottja, a Tauber Sport Vertriebs GmbH-t pedig S.T., az ESKA GmbH. alkalmazottja képviselte.

II.3.3. A HM-pályázattal kapcsolatos irati bizonyítékok

59. A GVH a 2006. augusztus 29-én tartott helyszíni vizsgálat során lefoglalt iratok közül két levelet tartott relevánsnak a HM projekt kapcsán.

A 2006. január 4-i levél

60. Az „LBK” Kesztyűs Kft. 2006. január 4-i, az ESKA GmbH-nak írott levelében az alábbiak olvashatóak:

„...Beszéltem a H. ezredessel, a Vektor egyedüli induló volt, és meg is nyerte a pályázatot, egyebet nem tudott mondani. Kért, hogy hívjam fel a Saroltát¹ és utána hívjam őt vissza...”

A 2006. április 12-i levél

61. Az ESKA GmbH. és az „LBK” Kesztyűs Kft. által az MH Összhaderőnemi Logisztikai és Támogató Parancsnokság MH Ruházati Szolgálatfőnökségének írott 2006. április 12-i levelében az alábbiak olvashatóak:

„...2005. december közepén tárgyalásba kezdtünk a Vektor céggel, az 500 páros speciális pilótakesztyű ügyében, ahogy azt H. ezredes úr kívánta....”

II.4. Az eljárás alá vontak nyilatkozatai

II.4.1. A 2003. szeptemberi BM projekttel kapcsolatos nyilatkozatok

„LBK” Kesztyűs Kft. írásbeli nyilatkozata (Vj-126/2006/15.)

62. Az „LBK” Kesztyűs Kft. írásban kifejtette: az E.&M. Lukschal-lal nincsen közvetlen kapcsolatban, de tudomásuk szerint a Loos-cégcsoportba tartozó ESKA GmbH-val rendszeres üzleti kapcsolatban áll az említett vállalkozás.

63. A Vektor Szövetkezettel szintén nincsen kapcsolata az „LBK” Kesztyűs Kft-nek, azonban tudomásuk szerint a Vektor Szövetkezet volt már ügyfele az ESKA GmbH-nak.

---

¹ A Vektor ügyvezetőjét

P.L. meghallgatása

64. P.L. az „LBK” Kesztyűs Kft. képviselőjében 2007. március 1-jén lett ügyfélként meghallgatva. (Vj-128/2006/26.)
65. Az érdekeltségi körébe tartozó vállalkozások (Loos Stiftung, Loos Beteiligungs GmbH, Tauber Sport Vertriebs GmbH, „LBK” Kesztyűs Kft., ESKA GmbH) tulajdonosi háttérének megvilágítását követően érdemben nyilatkozott a BM őszi projektjeivel kapcsolatban.
66. A szeptemberi közbeszerzési eljárással kapcsolatban az alábbiakat mondta el. Az E.&M. Lukschal, az „LBK” Kesztyűs Kft., illetve a Taubert Sport Vertriebs GmbH iratainak azonos szövegezésével kapcsolatban nem tudja megmondani, hogy mi az azonoság oka. Feltehetően az ESKA GmbH. egyik alkalmazottját, S.T-t, vagy az „LBK” Kesztyűs Kft. alkalmazásában álló B.Z.-t megkérhette az E.&M. Lukschal, hogy segítsenek elkészíteni a pályázathoz szükséges magyar nyelvű fedlapot. Egyéb segítséget azonban az E.&M. Lukschal biztosan nem kapott az „LBK” Kesztyűs Kft.-től a pályázat elkészítése során.
67. A Lukschal 2003. szeptember 9-i faxát feltehetően azért a Taubert Sport GmbH faxgépéről továbbították, mert az ESKA GmbH és a Taubert Sport Vertriebs GmbH 2003-ban egy irodában működött.
68. A Loos-cégcsoporton belül a vállalkozások önmaguknak szereztek munkát, mivel a jutalékrendszer miatt ebben voltak érdekeltek, így mindegyik vállalkozás (Taubert Sport Vertriebs GmbH, „LBK” Kesztyűs Kft.) külön indult a pályázaton.
69. Arra a kérdésre, hogy az ESKA GmbH miért nem indult a pályázaton, nem tudott válaszolni. Ennek oka előadása szerint az lehetett, hogy mind a Taubert Sport Vertriebs GmbH-ban, mind az „LBK” Kesztyűs Kft.-ben tulajdonos az ESKA GmbH, így valószínűleg ezért nem indult önállóan.
70. Azzal kapcsolatban, hogy a Taubert Sport Vertriebs GmbH miért nem adott be hiánypótlást a pályázatokon, elmondta: ez azért lehetett, mert a vállalkozás akkor már felszámolás alatt állt. Az ajánlati felhívásra a cég azért adott be pályázati anyagot, mert az alkalmazottak bíztak annak elnyerésében, azonban a vállalkozás időközben csődbe ment. A Taubert Sport Vertriebs GmbH üzletkötőinek egy bizonyos értékhatárig önálló döntési jogosultsága volt, ez a pályázat is ebbe a körbe tartozott.
71. Azzal kapcsolatban, hogy az E.&M. Lukschal vajon miért nem pótolta a hiányosságokat, elmondta, a cég valószínűleg nem kapta meg a projektengedélyt, ezért nem adott be hiánypótlást. Magyarországon nagyon nehéz pályázati anyagot készíteni, a külföldi vállalkozások sok esetben már az első fordulóban kiesnek.
72. Arról, hogy az „LBK” Kesztyűs Kft. pályázatot ad be, B.J. döntött, a pályázat tartalmáról részben egyeztettek, de az árképzésről B.J. döntött az egyeztetést követően, mivel a magyar piacot ő ismerte.

B.J. meghallgatása

73. B.J. 2003-ban az „LBK” Kesztyűs Kft. ügyvezetője volt, első ízben 2007. január 23-án tanúként lett meghallgatva. (Vj-128/2006/16)
74. B.J. előadta, hogy az E.&M. Lukschal-t nem ismeri, nem hallott róla, de arról tudomása volt, hogy indult a BM kesztyű-pályázatán.
75. Az E.&M. Lukschal 2003. szeptember 9-i, fonyódi keltezési helyű levelével („ajánlati dokumentáció megküldése” tárgyú levél) kapcsolatban elmondta: a pályázatok kiírásakor az „LBK” Kesztyűs Kft. alkalmazásában álló B.Z.-t felhívták telefonon az ESKA GmbH-től, hogy írja meg az E.&M. Lukschal részére a beadáshoz szükséges fejléct magyarául.
76. A Lukschal 2003. szeptember 9-i, a kiíró részére a Taubert Sport GmbH faxáról megküldött levelével kapcsolatban elmondta: tudomása szerint az nem náluk készült, és azt sem tudja, hogy az miért a Taubert Sport Vertriebs GmbH faxgépéről lett továbbítva.
77. B.J. 2007. március 19-i, második alkalommal történő meghallgatásán (Vj-128/2006/32) hangsúlyozta, hogy az E.&M. Lukschal pályázati anyagának elkészítésében nem nyújtottak segítséget a vállalkozásnak, csak a fedőlap elkészítésében. Ha a pályázat elkészítéséhez kért volna segítséget a Lukschal, azt megtagadták volna.

B.Z. meghallgatása

78. B.Z. a vizsgált időszakban külkereskedelmi ügyintézőként dolgozott az „LBK” Kesztyűs Kft.-nél. 2007. február 1-jén tanúként hallgatta meg a GVH. (Vj-128/2006/20.)
79. Meghallgatása során elmondta, hogy a 2003-as BM projektek kapcsán az ő feladata volt az „LBK” Kesztyűs Kft. pályázatának elkészítése, amelynek tartalmát előzetesen B.J.-vel egyeztette.
80. A pályázat többi résztvevőjéről az ajánlati dokumentáció beszerzésekor értesült. Ezt megelőzően sem a Taubert Sport Vertriebs GmbH, sem az E.&M. Lukschal létezéséről nem volt tudomása.
81. A Lukschal „*ajánlati dokumentáció megküldése*” tárgyú, 2003. szeptember 9-i, fonyódi datálású levelével kapcsolatban elmondta: osztrák partnerük, az ESKA GmbH részéről megkereste S.T. alkalmazott, és kérte, hogy faxolja át a dokumentáció megküldéséhez szükséges magyar nyelvű fedőlapot, amivel az E.&M. Lukschal be tudja adni pályázatát. Valószínűnek tartja, hogy az E.&M. Lukschal a faxon nem módosította a keltezés helyét.
82. A 2003. szeptember 9-i, „*ajánlati dokumentáció*” tárgyú visszaigazoló iratok azonos szövegezésével kapcsolatban elmondta: azok szövegezése azért egyezik meg, mert azok az „LBK” Kesztyűs Kft.-nél készültek, és továbbítva lettek az ESKA GmbH. felé, annak kérése szerint. Arra vonatkozóan, hogy az E.&M. Lukschal faxát miért a Taubert Sport GmbH faxgépéről továbbították, nem tudott választ adni.
83. Hangsúlyozta, hogy a pályázat elkészítésében nem nyújtottak segítséget az E.&M. Lukschal-nak, csak a fedőlap elkészítésében.

E.&M. Lukschal írásbeli nyilatkozata

84. Az E.&M. Lukschal 2007. március 2-án kelt írásbeli nyilatkozatában (Vj-128/2006/31.) általánosságban véve kiemelte, hogy a Taubert Sport Vertriebs GmbH számára ismeretlen vállalkozás, semmilyen kapcsolatban nem állt vele. Az ESKA GmbH-val üzleti kapcsolatban áll, az ESKA GmbH évek óta vásárol tőle kesztyűket és anyagokat. Az „LBK” Kesztyűs Kft-t nem ismeri, kapcsolatban nem állt vele.
85. A vállalkozás azt nyilatkozta, hogy évente nagyon sok ajánlatot készít, de mivel az állandóan változó nyersanyagárak miatt ezek gyorsan aktualitásukat veszítik, csak legfeljebb 3 évig őrzi meg őket. Ebből adódóan a 2003-ból származó ajánlatokról már nincsenek dokumentumai.
86. A cég képviselőjében nyilatkozó Pe.L. 2003. szeptemberi pályázati eljárással kapcsolatban tagadta, hogy az „ajánlati dokumentáció megküldése” tárgyú, valamint az „ajánlati dokumentáció” tárgyú levelek a vállalkozástól származnának. Előadása szerint azok nem az E.&M. Lukschal fejlécével készültek, az aláírások nem Pe.L.-től a vállalkozás tulajdonosától, vagy a vállalkozás más alkalmazottaitól származnak, azokon nem szerepel cégbélyegzés sem. A nyilatkozat az említett iratokat „hamisítványoknak” minősítette. Szerinte ezt támasztja alá az is, hogy a kérdéses iratok fejléce olyan betűtípussal készült, amelyik a legtöbb számítógépre installálva van. A cég bankkapcsolatai és egyéb adatai minden számlán, megkeresésre adott válaszukon, vagy levelükön szerepelnek, így azokat bárki könnyen felhasználhatja és adott esetben valószínűleg ez is történt.
87. A fentebbiekből következően arra sem tudott választ adni, hogy az „ajánlati dokumentáció megküldése” tárgyú levélben miért Fonyód szerepelt keltezési helyként, illetve, az „ajánlati dokumentáció” tárgyú megkeresést miért a Taubert Sport GmbH faxáról küldték meg a kiírónak.
88. A vállalkozás nyilatkozatában kifejezetten a 2003. szeptemberi közbeszerzési eljárással kapcsolatban emelte ki azt, hogy bár már nem állnak rendelkezésre iratok 2003-ból, de emlékezetük szerint néhány évvel ezelőtt megkapták egy magyarországi hatóság kiírási anyagait. Mivel lehetőségük volt a megfelelő minőségű áru szállítására, rutinszerűen tettek egy ajánlatot. Mivel azonban a cég erre semmifajta reakciót nem kapott, a dolog számukra le volt zárva.
89. A nyilatkozat hangsúlyozza: sem Pe.L., a vállalkozás tulajdonosa, sem a vállalkozás más alkalmazottja nem volt soha Magyarországon. Egyetlen üzleti kapcsolatuk Magyarországon 2002-ben volt, a győri Glovita vállalkozással, kesztyűket varrtak számára bér munkában. Ezt leszámítva nem voltak üzleti kapcsolatban magyar vállalkozásokkal, sőt, magyar hatósággal sem.
90. A vállalkozás nevében eljáró Pe.L. 2007. áprilisában tett, második írásbeli nyilatkozatában (Vj-128/2006/39.) kiemelte, G.I.-t, aki a 2003. szeptember 13-i ajánlati bontáson a jelenléti ív tanúsága szerint a vállalkozást képviselte, nem ismeri. Sem Pe.L.-nek, sem a vállalkozás más munkatársának nem volt soha kapcsolata ilyen nevű személlyel.

91. Ugyanezen nyilatkozatban Pe.L. azt is kiemelte, S.T. neve az ESKA GmbH alkalmazottjaként ismert előtte, de nem tudja, hogy az említett alkalmazott milyen munkakörben dolgozik a vállalkozásnál.

II.4.2. A 2003. októberi BM projekttel kapcsolatos nyilatkozatok

B.J. meghallgatása

92. B.J. 2007. január 23-i tanúkénai meghallgatásán (Vj-128/2006/16) a 2003. október 27-i jelenléti ívvel kapcsolatban elmondta: B.Z. szerinte nem ismeri az E.&M. Lukschal-t, így nem is képviselhette őket, csak az „LBK” Kesztyűs Kft. képviselőjében volt jelen. Véleménye az október 27-i és a november 3-i jelenléti íven is B.Z. aláírása szerepel, azonban a többi, az aláíráshoz tartozó rubrikát nem ő töltötte ki.

B.Z. meghallgatása

93. B.Z.-t két alkalommal hallgatta meg tanúként a GVH: 2007. február 1-jén (Vj-128/2006/20.) és 2007. március 23-án (Vj-128/2006/33).
94. B.Z. a 2003. október 27-i és a 2003. november 3-i jelenléti ívekkel kapcsolatban elmondta, hogy azokon mindkét esetben az ő aláírása szerepelt. Azért fordulhatott elő, hogy a közbeszerzési eljárás különböző fázisaiban különböző vállalkozások képviselőjeként lett megjelölve (egyszer az E.&M. Lukschal, másik alkalommal pedig az „LBK” Kesztyűs Kft. képviselőjeként), mert az ESKA GmbH-hoz való egyik szállítás alkalmával S.T.-től – az ESKA GmbH alkalmazottjától - kapott két lezárt borítékot, amelyekben az E.&M. Lukschal és a Taubert Sport Vertriebs GmbH pályázati anyaga volt, és megkérte őt, hogy azokat nyújtsa be. Mivel egy személy csak egy pályázati anyagot adhat be, B.J. az „LBK” Kesztyűs Kft., egy általa felkért ismerős (D.G.) a Taubert Sport Vertriebs GmbH, ő pedig az E.&M. Lukschal pályázatát adta be.
95. B.Z. úgy nyilatkozott, hogy ezen kívül semmit sem tudott az E.&M. Lukschal pályázati anyagáról és a másik vállalkozástól soha senkivel nem állt kapcsolatban.

P.L. meghallgatása

96. P.L. az „LBK” Kesztyűs Kft. képviselőjében 2007. március 1-jén lett ügyfélként meghallgatva. (Vj-126/2006/26.) Ennek keretében elmondta, hogy tudomása szerint B.Z.-t megkérték arra, hogy az E.&M. Lukschal pályázati anyagát adja be, mivel pályázati anyagot csak személyesen lehetett leadni. P.L. tudomása szerint a pályázati anyagok le voltak zárva, azok tartalma előttük ismeretlen volt.

E.&M. Lukschal írásbeli nyilatkozata

97. A 2003. októberi eljárással kapcsolatban arra a kérdésre, hogy a 2003. október 14-én kiírt pályázatra beadott anyaga több hiányosságot tartalmazott, azokat pedig határidőre miért nem pótolta, előadta: a hiányosságról való értesítésről, illetve a kijavításra rendelkezésre álló határidőről nem volt tudomása.
98. Nem tudott magyarázatot adni arra sem, hogy a 2003. október 27-i jelenléti íven a Lukschal képviselőjeként miért B.Z. volt feltüntetve. Előadása szerint sem őt, sem más személyt nem bíztak meg a vállalkozás magyarországi képviselőjére.
99. A 2003. november 3-i jelenléti íven szereplő P.B.-t az E.&M. Lukschal nevében nyilatkozó Pe.L. az ESKA GmbH alkalmazottjaként ismeri, azonban nincs vele közelebbi kapcsolata.

K.S. meghallgatása

100. K.S. a Vektor Szövetkezet nevében 2007. február 12-én ügyfélként lett meghallgatva. (128/2006/23.).
101. Meghallgatása során elmondta, hogy a BM Határőrséggel régóta kapcsolatban vannak, az EU-komform ruházat kialakítása miatt. Ruházati fejlesztéseket is végzett a vállalkozás. Erre tekintettel kereste meg 2003 tavaszán a vállalkozást a Határőrség képviselője, hogy pályázatot írnak ki téli kesztyű beszerzésére. A pályázat során kesztyűre nem érkezett ajánlat, erre vonatkozóan 2003. augusztusában volt még egy meghívásos forduló, amire a vállalkozást nem hívták meg. Az újabb, 2003. őszi fordulóra azonban meghívást kaptak. Mivel ismeretük szerint az ESKA GmbH termékei feleltek meg a kiírás műszaki paramétereinek, ajánlatot kértek tőle, azonban az ESKA ajánlata irreális és elfogadhatatlan volt, ezért nem adtak be pályázatot.
102. Bár a Vektor Szövetkezet kapcsolatban áll a kesztyű-készítéshez is használt alapanyag, a Gore-Tex gyártójával, azonban termékgyártási engedélyük csak a ruházatra vonatkozóan van, kesztyűre nem rendelkeznek ilyen engedéllyel.
103. K.S. elmondta azt is, hogy az E.&M. Lukschal és a Taubert Sport Vertriebs GmbH vállalkozásokat nem ismeri, csak az „LBK” Kesztyűs Kft-t.

II.4.3. A HM projekttel kapcsolatos nyilatkozatok

K.S. meghallgatása

104. K.S. a 2007. február 12-i ügyfélmeghallgatáson a Vektor Szövetkezet képviselőjében eljárva elmondta, hogy a HM által kiírt közbeszerzési eljárásban csak a teljes pilótaöltözetre lehetett ajánlatot tenni, részajánlatot nem lehetett benyújtani, mivel az a beszerzés elhanyagolható részét alkotta. A projekten azért indultak, mert a teljes

öltözetre megfelelő ajánlatot tudtak adni amellet, hogy kesztyű gyártására nem volt engedélyük.

105. Karácsony előtt megkereste a Vektor Szövetkezetet az ESKA GmbH részéről P.L. és B.J. (utóbbi mint az ESKA magyarországi partnerének vezetője) azzal, hogy ők közvetlenül szeretnék kesztyűt szállítani a Honvédségnek. Tudomása szerint az ESKA GmbH kapcsolatban volt egyéb beszállítások vonatkozásában a HM-mel; a HM irányította az ESKA GmbH-t a Vektor Szövetkezethez. A Vektor Szövetkezet végül megállapodott az ESKA GmbH-val abban, hogy az kesztyűt szállít neki a projekt kapcsán. Egyéb alternatíva nem is volt a Vektor Szövetkezet számára a kesztyű beszállítására. A Vektor Szövetkezet a HM-pályázaton kívül egyéb kapcsolatban nem volt az ESKA-val. (128/2006/23.)

III. Jogi értékelés

III.1. Jogsabályi háttér

106. A Tpv. 11.§-ának (1) bekezdése szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztestületnek, az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. A (2) bekezdés d) pontja szerint a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására.
107. Nem minősül tiltottnak a megállapodás a 11. § értelmében, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre. A Tpv. 15. §-a szerint nem függetlenek az egy vállalkozás-csoportba tartozó vállalkozások, illetve azok a vállalkozások, amelyeket ugyanazok a vállalkozások irányítanak.
108. A jelen eljárásban megállapítható, hogy az eljárás alá vont vállalkozások közül a Loos Beteligungs GmbH, az ESKA GmbH és az időközben megszűnt Tauber Sport Vertriebs GmbH a vizsgált időszakban egy vállalkozás-csoportba tartozott. Az „LBK” Kesztyű Kft. 2005. február 27. napját követően minden bizonnyal szintén a vállalkozás-csoport része lett (Vj-128/2006/52), azonban azt megelőző időszakban P.L. a vállalkozás üzletrészeinek csak ötven százalékával rendelkezett, így további adatok hiányában nem állapítható meg teljes bizonyossággal az, hogy a vállalkozás független volt-e a vállalkozás-csoport többi tagjától. Az ügy körülményeire tekintettel azonban a Versenytanács nem tartotta szükségesnek a kérdés további vizsgálatát.
109. Egy magatartás versenyhatásai az érintett piacon vizsgálhatók. A Tpv. 14. §-ának (1) bekezdése alapján az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi piac figyelembevételével kell meghatározni. Földrajzi terület az, amelyen kívül a fogyasztó

nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.

110. A Tpv. 13. § (1) bekezdése alapján nem esik tilalom alá az a megállapodás, mely csekély jelentőségűnek tekinthető. A (2) bekezdés alapján csekély jelentőségű az a megállapodás, ha a megállapodást kötő feleknek és az azoktól nem független vállalkozásoknak az együttes részesedése az érintett piacon a tíz százalékot nem haladja meg, kivéve, ha az
- a) a vételi és eladási árak versenytársak közötti közvetlen vagy közvetett meghatározására, vagy
  - b) a piac versenytársak által történő felosztására vonatkozik.
111. A Versenytanács álláspontja szerint jelen eljárásban a közbeszerzési eljárásokon nyertes vállalkozás személyéről való egyeztetés, azaz a piac felosztása képezte a vizsgálat tárgyát, így a vizsgált magatartás a Tpv. 13.§ (2) bekezdés a) pontja alapján nem minősülhet csekély jelentőségűnek.
112. A piac meghatározásának alapvető célja mind a termékek, mind a földrajzi dimenziójában az, hogy azonosítsa a vállalkozás azon tényleges versenytársait, amelyek képesek korlátozni a megállapodásban érintett vállalkozások magatartását és megakadályozni azokat abban, hogy a tényleges verseny kényszerítő erejétől függetlenül viselkedjenek.
113. A jelen esetben a Versenytanács érintett piac elemzésére vonatkozó kiindulópontnak a BM szervezetei személyi állományának új, egységes téli ruházati alapellátáshoz szükséges határőr szolgálati téli kesztyű gyártására és szállítására kiírt 2003. szeptemberi és októberi projektet, illetve a HM Magyar Honvédség repülőhajózó hadiruházatának elkészítésére és leszállítására kiírt projektet tekintette. Ugyanakkor a jelen esetben – figyelemmel a Tpv. 13. §-a (2) bekezdésének a) és b) pontjára, illetve arra a tényre, hogy a Versenytanács az eljárást megszünteti – a piac határainak pontos meghatározására/indokolására nincs szükség, hiszen érdemben nem befolyásolja a döntésben foglalt végkövetkeztetést.
114. Az EK-Szerződés 81. cikkének (1) bekezdése szerint a közös piaccal összeegyeztethetetlen, és ezért tilos minden olyan, vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a közös piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása.
115. A Tanács 1/2003/EK rendeletének 3. cikke kimondja, hogy amikor a tagállamok versenyhatóságai az EK-Szerződés 81. cikkének (1) bekezdése szerinti megállapodásokra, amelyek a 81. cikk szerinti értelemben befolyásolhatják a tagállamok közti kereskedelmet, nemzeti versenyjogot alkalmaznak, akkor az ilyen megállapodásokra a Szerződés 81. cikkét ugyancsak alkalmazzák.
116. A 81. cikk megfogalmazásából, valamint a közösségi bíróságok ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a kereskedelemre gyakorolt hatás kritériumának alkalmazásakor különösen három összetevővel kell foglalkozni, nevezetesen azzal, hogy

- a „tagállamok közötti kereskedelem” fogalmába beletartozik-e a vizsgált magatartás,
  - jogi vagy ténybeli objektív tényezők alapján kellő mértékű valószínűséggel előre látható-e az, hogy a vizsgált magatartás közvetlen vagy közvetett, tényleges vagy potenciális hatást gyakorolhat a tagállamok közötti kereskedelem szerkezetére és
  - a vizsgált magatartás „érzékelhető” hatást gyakorol-e a tagállamok közötti kereskedelemre.
117. A vizsgálat álláspontja szerint a versenyfelügyeleti eljárás során beszerzett adatokból megállapítható, hogy az eljárás alá vontak magatartása a 2003. évi BM-pályázatok kapcsán nemcsak a Tpv. 11. §-át, hanem az EK-Szerződés 81. cikkének (1) bekezdését is sértheti.

III.2. Jogi értékelés

III.2.1. A BM Beszerzési és Kereskedelmi Rt. által kiírt közbeszerzési eljárások értékelése

118. A BM Beszerzési és Kereskedelmi Rt. által 2003 szeptemberében kiírt közbeszerzési eljárásán három vállalkozás vett részt, azonban a vizsgálat nem tárt fel a köztük létrejött versenykorlátozó megállapodásra vagy összehangolt magatartásra utaló közvetlen bizonyítékot.
119. A vizsgálat során beszerzett iratok és nyilatkozatok utalhatnak a jogsértés elkövetésére, így különösen a Tauber Sport Vertriebs GmbH és az E.&M. Lukschal által benyújtott pályázatok nagyfokú formai és részben tartalmi hasonlósága; az ugyanezen vállalkozások által a kiírónak elküldött „*ajánlati dokumentáció*” tárgyú levelek tartalmi azonossága és az a tény, hogy az E.&M. Lukschal kérdéses levelét a Tauber Sport Vertriebs GmbH faxgépéről továbbították; illetve mindhárom, a közbeszerzési eljárásán induló vállalkozás által a kiírónak elküldött „*ajánlati dokumentáció megküldése*” tárgyú levelek tartalmi azonossága és az a tény, hogy az egyébként osztrák székhelyű E.&M. Lukschal levele ugyanúgy fonyódi keltezésű, mint az „LBK” Kesztyűs Kft.-é. (Ld. bővebben a II.3.1. pontot)
120. Az előző pontban felsorolt tényeket támasztja alá B.Z. tanú nyilatkozata, aki elismerte, hogy a kérdéses leveleket – kérésre – megküldte az ESKA GmbH részére az E.&M. Lukschalnak való továbbítás céljából. Arra nézve ugyanakkor nem áll rendelkezésre információ, hogy az ESKA GmbH továbbította-e a leveleket az E.&M. Lukschal cégnek. Ugyanakkor az E.&M. Lukschal nevében eljáró Pe.L. tagadja, hogy a leveleken az ő, vagy bármely más alkalmazottjának aláírása szerepelne, azokat hamisítványoknak minősíti. Nincs hivatalos írásszakértői vélemény arra vonatkozóan, hogy az aláírások Pe.L.-től származnak-e.
121. Pe.L. nyilatkozatában azt is kiemeli, hogy arra sem emlékszik, cége a 2003 szeptemberében kiírt közbeszerzési eljárásán egyáltalán indult-e, bár azt nem tagadja,

hogy a vállalkozás az utóbbi évek valamelyikében rutinszerűen nyújtott be ajánlatot magyar hatóság által kiírt közbeszerzési pályázaton. Pe.L. állítja, hogy, ha a 2003 szeptemberében kiírt eljárás volt is az, amelyen cége elindult, az eljárás további fejleményeiről semmiféle reakciót nem kapott.

122. Az E.&M. Lukschal pályázaton való indulásának tényét alátámasztja a BM által megküldött pályázati dokumentáció (Vj-128/2006/55. sz. alatt iktatott iratok), azonban a vállalkozás jogszerű indulásával kapcsolatban kétséget ébreszt, hogy Pe.L. állítása szerint nem ismeri azt a G.I.-t, aki a kiíró előtt az ajánlatok bontása alkalmával az E.&M. Lukschal képviselte. G.I.- nem lett megnyilatkoztatva a vizsgálat során. Szintén kétséget ébreszt, hogy Pe.L. állítása szerint ő sohasem járt Magyarországon, holott a pályázati dokumentációban elhelyezett jelenléti ív szerint a 2003. szeptember 16-i közbeszerzési tárgyaláson ő képviselte a vállalkozást. Írásszakértő ugyanakkor nem igazolta, hogy a jelenléti íven szereplő aláírás valóban Pe.L.-től származik és Pe. L. szembesítésére sem került sor a BM Beszerzési és Kereskedelmi Rt. adott képviselőjével.
123. A Versenytanács a rendelkezésre álló bizonyítékokat egybevetve arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgálatban beszerzett iratok alapján nem állapítható meg egyértelműen, hogy az E.&M. Lukschal nevében a vállalkozás képviselőjére jogosult Pe.L. nyújtotta-e be a vállalkozás pályázatát, ő tudott-e a pályázat benyújtásáról, illetve a közbeszerzési eljárás során ő képviselte-e a vállalkozást. Emiatt a Versenytanács a vélelmezett jogsértést alátámasztani látszó bizonyítékokat sem tudta úgy értékelni, hogy azok elegendőek lennének a jogsértés alátámasztásához.
124. A BM Beszerzési és Kereskedelmi Rt. által 2003 októberében kiírt közbeszerzési eljáráson ugyanazok a vállalkozások indultak, amelyek a szeptemberi eljárás során érvénytelen ajánlatot adtak be. A Tauber Sport Vertriebs GmbH és az E.&M. Lukschal nevében a szeptemberi, hiányos pályázat látható a pályázati dokumentációban. A kiíró ugyan kért be ajánlatot a Vektor Szövetkezettől is, azonban a vállalkozás nem nyújtott be ajánlatot. Mivel a Vektor Szövetkezet képviselőjében eljáró K.S. ügyfélkénti meghallgatása során racionális magyarázatot adott arra a kérdésre, hogy az általa képviselt vállalkozás miért nem adott be pályázatot az eljárásban (ld. a 101-102. pontokat), a Versenytanács nem tartja szükségesnek annak további vizsgálatát, hogy a Vektor Szövetkezet részese volt-e az októberi közbeszerzési eljárással kapcsolatban tanúsított vélelmezett jogsértésnek.
125. A vállalkozások versenykorlátozó megállapodására, illetve összehangolt magatartására nincs közvetlen bizonyíték.
126. Ezen eljárás esetében mind a jogsértésre, mind annak hiányára is utalhat az a tény, hogy a pályázati dokumentáció tanúsága szerint az E.&M. Lukschal pályázatát B.Z. - az „LBK” Kesztyűs Kft. alkalmazottja - nyújtotta be és az ajánlatok bontásakor is ő képviselte a kiíró előtt a vállalkozást, illetve az, hogy a közbeszerzési tárgyaláson P.B., az ESKA GmbH alkalmazottja képviselte a vállalkozást. B.Z. maga is elismerte, hogy az E.&M. Lukschal pályázatát ő nyújtotta be és az ajánlat bontásakor is ő képviselte a céget. B.Z. elmondása szerint a pályázat benyújtására őt S.T., az ESKA GmbH alkalmazottja kérte meg. Mindezen tények alátámaszthatják a vállalkozások közti egyeztetést, ugyanakkor B.Z. és Pe.L. is egybehangzóan állítja, hogy nem ismerik

egymást, Pe.L. nem adott megbízást sem B.Z.-nek, sem P.B.-nek a vállalkozás képviselőjére. S.T. és P.B. nem lett meghallgatva a vizsgálat során.

127. A tények azonban utalhatnak arra is, hogy az októberi pályázaton az E.&M. Lukschal nem Pe.L. jóváhagyásával nyújtott be pályázatot, hanem azt esetleg a vállalkozás tudtán kívül tette meg valaki a szeptemberi pályázat felhasználásával. Pe.L., illetve az E.&M. Lukschal más alkalmazottja ugyanis egyetlen esetben sem képviselte a vállalkozást az eljárás során és Pe.L. kifejezetten csak a szeptemberi projekttel kapcsolatban utal arra, hogy azon cége esetleg indulhatott, az októberi tenderrel kapcsolatban azonban nem. Mindez arra is utalhat, hogy a vállalkozás nem tudott arról, hogy az októberi tenderen részt vett.
128. Összességében tehát az októberi projekttel kapcsolatos irati bizonyítékok és nyilatkozatok a jogsértés tényét ugyanúgy alátámaszthatják, mint a jogsértés hiányát.
129. A Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontjának második fordulata szerint az eljáró versenytanács az eljárást végzéssel megszünteti, ha a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg a törvénysértés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény. A fentieknek megfelelően a Versenytanács az eljárás alá vontaknak a 2003 szeptemberében és októberében kiírt közbeszerzési eljárás során tanúsított magatartása tekintetében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.
130. Tekintettel arra, hogy a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg a törvénysértés, értelemszerűen az EK-Szerződés rendelkezéseinek megsértése sem állapítható meg. Ezen túlmenően a Versenytanács nem tartotta szükségesnek állást foglalni abban a kérdésben, hogy a jogsértés bizonyíthatósága esetén vizsgált 2003-as közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatban tanúsított magatartások érinthetik-e a tagállamok közötti kereskedelmet.

III.2.3. A 2005-ös HM tender értékelése

131. A HM-pályázat során a Vektor Szövetkezet és az ESKA GmbH együttműködésének lehetősége merült fel.
132. Ugyanakkor a versenyfelügyeleti eljárás során beszerzett adatokból kiderült, a kiíró döntése értelmében a HM-pályázat hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás volt, amelyben való ajánlattételre csak egyetlen vállalkozást, a Vektor Szövetkezetet hívták meg. Versenyhelyzet hiányában így jogsértő magatartást sem tanúsíthattak a vállalkozások.
133. A Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontjának első fordulata szerint az eljáró versenytanács az eljárást végzéssel megszünteti, ha a vizsgálat elrendelésére okot adó, a 70. § (1) bekezdésében meghatározott körülmények nem állnak fenn. A fentieknek megfelelően a Versenytanács a 2005-ös HM tender vizsgálatára kapcsán a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

IV. Egyéb kérdések

134. A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpv. 45. §-n, illetékessége a Tpv. 46.§-n alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság (Tpv. 86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
135. A jogorvoslati jogot a Tpv. 82. § (1) bekezdése – tekintettel a 72. § (1) bekezdés a) pontjára – biztosítja.

Budapest, 2009. június 30.